MAATALOUS

Uomarekisterin tietoihin pitää ehdottomasti voida luottaa, jos niitä käytetään valvonnoissa. **MAATALOUSLINJAN TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ JOHAN ÅBERG, MTK**

Eläintauti voi levitä lantakaluston mukana

Koneiden yhteiskäyttöön ja urakointipalvelujen käyttöön liittyy lannanlevityksessä eläintautiriskejä, Eläintautien torjuntayhdistys ETT muistuttaa.

Lannan mukana voivat levitä muun muassa salmonella, ehec, sikadysenteria, lawsonia ja rotavirus.

Lantakaluston pitää tilalta toiselle siirryttäessä olla päältä puhdas, ETT korostaa. Silloin lantaa ei kulkeudu sen mukana muiden tilojen käyttämille teille ja piha-alueille.

Tällaisilta alueilta taudinaiheuttajat saattavat kulkeutua ihmisten jaloissa tai koneiden pyörissä sisälle tuotantotiloihin ja joutua eläinten ulottuville.

Tarvittaessa kalusto pestään ja desinfioidaan päältä. Lietevaunun säiliö voidaan huuhdella sisältä muutamaan kertaan vedellä.

Erityisen tärkeää koneiden puhdistus on tiloilla, joilla on salmonella-, ehec- tai sikadysenteriatartunta.

Tartuntatilan omistajan tulee aina ilmoittaa koneurakoitsijalle etukäteen mahdollisesta tartuntariskistä. Tila saa lannankäsittelyohjeet sille laaditussa saneeraussuunnitelmassa.

SATU LEHTONEN

PEKKA FALI

Urakoitsijaa tai yhteiskonetta lannanlevityksessä käyttävän kannattaa muistaa eläintautiriskit.

Eviran sivulla video eläinsuojelutarkastuksesta

Eviran sivuilta löytyy nykyisin video otantaan perustuvasta eläinsuojelutarkastuksesta.

Noin kymmenen minuutin videolla kuvataan lypsykarjatilan eläinsuojelutarkastuksen kulku alusta loppuun. Lisäksi siinä kerrataan tuotantoa koskevia eläinsuojeluvaatimuksia.

Otantaan perustuvia tarkastuksia kutsutaan myös EU-eläinsuojelutarkastuksiksi. Vastaavia tarkastuksia tehdään kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa.

Tarkastukset tehdään pääsääntöisesti ilman ennakkoilmoitusta. Tarkastusten yhteydessä valvotaan yksityiskohtaisesti, onko tilalla noudatettu voimassa olevaa eläinsuojelulainsäädäntöä.

Tarkastusten kohteeksi valitaan vuosittain tietty osuus tuotantoeläintiloista. Noin neljännes valitaan satunnaisotannalla ja loput riskitekijöihin perustuen.

Aiemmissa tarkastuksissa havaitut laiminlyönnit lisäävät todennäköisyyttä päätyä tarkastuksen kohteeksi myös tulevina vuosina.

Video on tuottanut Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Tietoseppä-hanke.

MT

Video osoitteessa www.evira.fi, Eläimet -> Eläinsuojelu ja eläinten pito -> Eläinsuojelun valvonta -> Otantaan perustuvat tarkastukset

Kuvan traktori erikoisvarustein.

Luotettavuuden perikuva, 6030STD väistyy uusien päästömääräysten edeltä. Sinä joka haluat traktorin ilman urea-lisäaineistusta, pakokaasunkierrätyksiä, tai hiukkasloukkuja, nyt on aika toimia!
Viimeiset 6130STD –6330STD -mallit ovat nyt myynnissä.

JOHN DEERE

Esim: John Deere 6330STD
- 4-sylinterinen 4,5 L John Deere PowerTech E, CommonRail -moottori
- Maksimiteho 110 hv, (97/68 EC)
- Legendaarinen PowerQuad-vaihteisto, neljä pikavaihdetta.
- Sähköinen suunnanvaihto
- Erillinen teräsrunko, hyvä painojakauma ja vääntöjäykkä alusta kuormainkäyttöön
- Tehokas hydrauliikka (80 L/min vakio tai 114 L/min lisävarusteena)
- Vetotehoa ja mukavuutta lisäävä TLS-etujousitus (lisävaruste)
- Ergonominen ja mukava ohjaamo
- Tehdasasenteinen kuormainvalmius (lisävaruste)

John Deere 6330STD
Nyt suoran kaupan tarjoushintaan
49 950 €
alv. 0 % + toimituskulut

AGRI MARKET
www.deere.fi

MARKKU VUORIKARI

Täydentävissä ehdoissa käytetään uuden vesilain mukaista uoman määritelmää. Sen vuoksi täydentävien ehtojen noudattamista saatetaan vaatia sellaisillakin lohkoilla, joilla sitä ei ole ennen vaadittu.

Vipu-karttoihin merkityissä uomissa voi olla virheitä

Uomarekisteri ei sovi Suomen ympäristökeskuksen mukaan tukiehtojen määrittelyyn. Maaseutuvirasto on toista mieltä. MTK pelkää rekisterin virheiden aiheuttavan tiloille sanktioita.

Vipu-palvelun kartta-aineistoon ennen sähköisen tukihaun alkua lisätty uomarekisteri sisältää myös muita kuin uuden vesilain mukaisia, viljelyyn vaikuttavia uomia, kertoo suunnittelija **Jaakko Suikkanen** Suomen ympäristökeskuksesta Sykestä.

Suikkanen vahvistaa näin viljelijöiden omat arviot, joissa on ihmetelty niitä uomia, jotka Vipu-kartan mukaan heidän peltojaan sivuavat.

Satakunnan elykeskuksen valvontapäällikön **Hannu Jakomaan** mukaan heidän alueellaan on tähän mennessä havaittu muutamia virheitä.

”Hyvin konkreettinen esimerkki on tapaus, jossa uoma on tukittu ja muutettu veden laskusuuntaa. Tällaista uomaa ei rekisterissä pitäisi olla, koska sitä ei enää ole olemassa.”

Uusi vesilaki huomioon täydentävissä ehdoissa

Maaseutuviraston (Mavi) mukaan Vipu-palveluun lisätyn uomarekisterin tarkoituksena on kertoa viljelijöille niistä vesiuomista, joiden varrella on noudatettava täydentävien ehtojen vesistörajoituksia.

Täydentävien ehtojen vaatimukset ovat samat kuin aiemmin. Sen sijaan lain tulkinta vesistöiksi laskettavista uomista on muuttunut.

Viime vuoden alussa voimaan astuneessa vesilaissa vesistöksi lasketaan myös sellaisia uomia, jotka eivät ole aiemmin vesistön määritelmää täyttäneet.

Koska täydentävät ehdot perustuvat voimassaolevaan lainsäädäntöön, viljelijöiden pitää ottaa uudet uomat huomioon maata muokatessaan ja lannoittaessaan.

Suikkasen mukaan uomarekisteriaineistoa ei kuitenkaan ole tarkoitettu sellaiseen käyttöön, jossa se nyt Vipu-palvelussa on.

MTK vaatii lain mukaisia valvontatyökaluja

Uomarekisterin aineistoa käytettiin Syken ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin yhteisessä kokeilussa, jossa selvittiin, miten vesilain mukaiset kasvinsuojeluaineiden suojaetäisyydet vaikuttavat peltolohkoilla.

Nämä vaikutukset realisoituvat tiloilla vasta vuonna 2015 uuden ympäristökorvausjärjestelmän myötä.

Täydentäviin ehtoihin virheellä sen sijaan voi olla vaikutusta jo nyt, jos Vipu-palvelun uomarekisteriaineistoa ei päivitetä vastaamaan todellista, vesilain mukaista tilannetta, korostaa MTK:n maatalouslinjan tutkimuspäällikkö **Johan Åberg**.

Tukivalvojia on MT:n saamien tietojen mukaan jo ohjeistettu käyttämään uomarekisteriaineistoa tänä vuonna tehtävien täydentävien ehtojen valvonnoissa.

Koulutuksissa on kerrottu, että Vipu-palvelun uomarekisteri on valvojille ”mainio työkalu”.

Åberg korostaa, että uomarekisterin tietoihin pitää ehdottomasti voida luottaa, jos niitä käytetään valvonnoissa.

”Valvonnat ja niistä annetut ohjeet perustuvat lainsäädäntöön. Lain mukaisia pitää tietenkin olla myös niiden työkalujen, joita valvonnoissa käytetään. Maataloushallinnon on pidettävä huolta siitä, että näin on.”

Mavi: Virheet ovat Syken vastuulla

Mavin tukivalvontayksikön johtaja **Jukka Pekonniemi** vahvistaa, että Vipu-palvelun uomarekisteriä käytetään valvontatyökaluna kesäkuussa alkavissa valvonnoissa.

”Uomarekisteri perustuu uuteen vesilakiin. Näin ollen se kertoo, missä vesistöjen varsilla pitää noudattaa täydentävien ehtojen piennarvaatimuksia.”

Pekonniemi kertoo kuulleensa uomarekisterin virheistä. Koska uomarekisteriaineisto on Syken laatima, virheet ja niiden korjaaminen ovat hänen mukaansa Syken vastuulla.

Syken vastuuta korostaa myös Mavin viljelijä- ja markkinatukien IT-yksikön erikoissuunnittelija **Ilkka Kommeri**. Hänen mukaansa Vipu-palvelun uomarekisteriaineisto on saatu sellaisenaan Suomen ympäristökeskuksesta Sykestä.

”Se on julkinen aineisto, johon me Mavissa emme ota kantaa. Meidän näkökulmastamme aineiston oikeellisuuteen on voitava luottaa.”

Jos aineistossa on virheitä, korjaukset pitää tehdä suoraan Syken tietokantaan, Kommeri korostaa.

Hän pitää mahdottomana ajatusta, että uomarekisteriaineiston korjaamista varten tehtäisiin Vipu-palveluun samanlainen työkalu kuin lohkorajojen korjaamiseen.

Mavi pitää rekisterin virheitä vähäisinä

Pekonniemen mukaan Mavin tietoon tulleet virheet eivät ole suuruusluokaltaan merkittäviä.

Hän muistuttaa myös, että joka tapauksessa pieni osa uomista on sellaisia, joissa luokittelu vesilain mukaiseksi uomaksi on tulkintakysymys. Näin ollen tulkintaa vaatii myös se, pitääkö niissä noudattaa täydentävien ehtojen piennarvaatimuksia.

”Näissä tapauksissa valvojat joutuvat tekemään tapauskohtaisia ratkaisuja.”

Valvontapäällikkö Jakomaa vertaa uomarekisteriä valvonnoissa aiemmin ohjeellisina käytettyihin vesistökarttoihin.

”Niilläkään ei ole siinä mielessä juridista pohjaa, että lopullinen päätös epäselvässä tapauksessa tehdään valvojan tulkinnan perusteella.”

Valvojien ohjeistus on Pekonniemen mukaan tällä hetkellä vielä työn alla. Sen on määrä valmistua kesäkuun alkupuolella.

JUHANI REKU

UOMAREKISTERI

Perustiedot joista ja puroista

Uomarekisteri on Suomen ympäristökeskuksen laatima tietojärjestelmä. Se luotiin uuden vesilain valmistelua varten. Rekisteri perustuu Maanmittauslaitoksen tuottamaan kartta-aineistoon.

Uomarekisteri sisältää perustiedot kaikista niistä Suomen vesiuomista, joiden yläpuolinen valuma-alue on kooltaan yli 10 neliökilometriä.

TÄYDENTÄVÄT EHDOT

Useita vesistövaatimuksia

Täydentävissä ehdoissa on useita sellaisia vaatimuksia, jotka koskevat vesistöjen varrella olevia lohkoja.

Merkittävin niistä on typpilannoituksen rajoittaminen vesistöjen varsilla. Muita ehtoja on noudatettava valtaojienkin varsilla, eivätkä uomarekisterin epäselvyydet pääsääntöisesti koske valtaojia.

Typpilannoitus on täydentävien ehtojen mukaan kielletty kokonaan viisi metriä leveällä kaistaleella vesistön varrella. Seuraavan viiden metrin leveydellä typpilannoitteiden pintalevitys on kielletty, jos pellon kaltevuus ylittää 2 prosenttia.

Vesistöjen ja valtaojien varsille sekä kaivojen ja tekolampien ympärille pitää jättää vähintään 60 senttiä leveä piennar.

Lantapatteri ei saa olla 100 metriä lähempänä vesistöä, valtaojaa tai talousvesikaivoa, eikä 5 metriä lähempänä ojaa.

Eräille vesieliöille myrkyllisten kasvinsuojeluaineiden käyttöä on rajoitettu niin, että niitä ei saa käyttää tietyllä etäisyydellä vesistöstä. Varoetäisyys riippuu aineen myrkyllisyydestä vesieliöille. Rajoitus on merkitty myyntipäällykseen.

KOTIMAISTA RUISTA VAUHDILLA PELTOON!

Fazer

Rukiinviljelijä ja pikajuoksija Visa Hongisto on todistanut, että pitkäjänteisellä työllä ja uskomalla asiaansa saavuttaa menestystä. Myös Fazer Leipomot on asettanut kunnianhimoisen tavoitteen: vuodesta 2016 alkaen kaikki Oululaisen ruisleivät leivotaan sataprosenttisesti kotimaisesta rukiista. Nykyaikaisilla viljelymenetelmillä, uusilla lajikkeilla ja pitkäjänteisellä työllä ruis on kilpailukykyinen vaihtoehto.

Fazer Mylly tekee rukiin viljelysopimuksia sekä termiinihintaisina että viikkohintoihin sidottuna.
Ota yhteyttä: Marja Haapaniemi, Fazer Mylly, p. 020 555 3646
Tutustu sopimusmalliimme: www.fazermylly.fi

MBE